

5869

3. Beh. af Lovf. om Tillægsbev. f. Fimantsaaret 1879—80.

5870

hvor man, idetmindste paa de mig bekendte Steder, optager Østers med Tænger, saaledes at man ikke river flere Østers løs, end man med nogenlunde Sikkerhed kan optage og drage til Nytte. Ved Skrabning derimod, som man bruger den hos os, river man en hel Mængde løs, som man slet ikke faar op, og nu er det det Giendommelige, at naar en Østers engang er frigjort eller løsreven fra det Leie, hvor den allerede fra sin første Udvikling har fæstnet sig, saa ophører den at kunne formere sig, i alt Fald saavidt man hidtil har kunnet iagttage, idet de utallige Forsøg, der ere gjorte paa Udlægning af løsrevne Østers, saavidt mig bekendt, allevegne have vist sig mislykkede. Hvor man derimod har optaget Østerferne med de Gjenstande: Sten m. v., hvorpaa de have fæstnet sig, have de bevaret deres Livskraft og Ynglekraft. Jeg skal dog, som sagt, ikke forbyde mig i dette Spørgsmaal, fordi jeg ikke antager, at Forsamlingen har Laalmodighed eller Interesse til at høre denne Sag saa vidtløftig debatteret i nærværende Dieblit. Jeg skal altsaa kun bemærke, at for mig har dette Resultat været baade forudsat og forudsagt saalenge, at det ikke for mig er noget overraskende, som jeg maa søge forklaret ved Naturforholdene. Naar jeg alligevel kan gaa med til at bevilge en saadan Refusion til de nuværende Forpagtere, er det kun af een eneste Grund, nemlig fordi jeg mener, at Statskassen ikke skal stille sig overfor Forpagterne saaledes, at den ligesom skaar Forpagterne ved at vindicere sig Fordel ud af en maasse noget ubesindig indgaaet Forpagtningskontrakt. Hvis det var de samme Forpagtere, som havde havt Østersforpagtningen hele Liden, vilde jeg ikke gaa ind derpaa, jeg vilde sige: Dels er den nuværende Tilstand efter min Mening væsentlig foranlediget ved deres egen Brug af Forpagtningen, og dels have de i tidligere Perioder havt et saa rigt Udbytte af Forpagtningskontrakten, at de nok kunne taale et Tab nu. Ifølge min Opfattelse — den være mer eller mindre rigtig — af denne Sag, kunde der være Billighed for, at Statskassen ikke benytter sig af den strenge Ret, som Forpagtningskontrakten giver, saa at de nuværende Forpagtere komme til at lide under den Maade, hvorpaa Østersforpagtningen har været drevet, forinden de overtog den. Saaledes kan jeg gaa med til en Refusion, fordi jeg i det Hele taget ikke ynker, at Staten vindicerer sig Fordel paa anden Mands

Betøstning, selv om det er i Genhold til Lovlig affattiet Kontrakt. Men jeg kan dog ikke Andet end komme tilbage til det gamle Spørgsmaal, nemlig det: Da de lokale Forpagtere paa Stebet konkurrerede med de senere Forpagtere om Østersforpagtningen og blev overbudte af disse, da var der jo ikke stillet de lokale Forpagtere derne Udsigt til at faae Eftergivelse i Afgiften, naar Østersproduktionen gif tilbage. Hermed skal jeg nu forlade denne Sag. — Jeg skal nu gaa over til et andet Spørgsmaal, nemlig det med Hensyn til Stokkeby Nor. Jeg ønsker ikke at lægge nærværende Lovforslag nogen Hindring i Veien, hverken lige overfor Regjeringen eller lige overfor Landsthinget, og har heller ikke nogen Tanke om, at dette Forslag vil kunne vente at blive vedtaget her i Salen. Naar jeg desuagtet udtaler mig derom — jeg var ved 2den Behandling af Lovforslaget paa Grund af Sygdom forhindret fra at være tilstede — er det, fordi jeg stedse har faaet Indtrykket af, at denne Sag er bleven noget urigtigt opfattet baade her i Salen og af den høie Regjering. Jeg har forundret mig over, at for Exempel Udvalget gjentagne Gange har forlangt nærmere Oplysninger, hvorvidt det virkelig kunde siges, at dette Foretagende var almennyttigt; thi jeg tilstaar, at, naar den Slags Foretagender ikke ere almennyttige, burde de ikke udføres; thi de, der udføre dem, blive i Almindelighed ruinerede derved. Man har kun den eneste Trøst, at vel ruineres de, der først tage fat derpaa, men Foretagendet vil komme den efterfølgende Slægt tilgode. Jeg har i en lang Mærce — i 30 à 40 Aar — med stor Opmærksomhed fulgt Foretagender i den Retning saavel i vort Fædreland som i Udlandet. Jeg kan pege selv hen til de Gyne, hvor Udtørringsvæsenet har præsteret de mest glimrende Resultater, og hvor der nu findes store frugtbare Landstrækninger og Befolkningsstredse, hvis hele Stilling er begrundet i en saadan Udtørring, men de oprindelige Anlæggere ere bleve ruinerede. Det ligger deri, at de ikke ere istand til at kunne vindicere sig den fulde Nytte, som et saadant Foretagende giver. Det gælder i den nuværende og nærmest kommende Tid endnu stærkere end i Fortiden, at Græsproduktionen, som er Hovedproduktet ved den Slags Arealer, er en overordentlig værdifuld og vigtig Bestanddel i Agerbruget. Den tager imidlertid mere og